

Vienos fotografijos istorija: senasis autobusas

„Tarp susirūpinusių keleivių aš pastebėjau tave – gražią ir išsipusčiusią,” – sakydavo mano senelis Petras mano močiutei Adelijai. Jeigu ne viešasis transportas, mano močiutė ir senelis tikriausiai nebūtų susitikę. Šioje nuotraukoje - 1951 m. - pokario metai. Tai buvo laikotarpis, kada okupantai ėmė naikinti viską, kas susiję su Lietuvos Respublikos nepriklausomybe ir savarankiškumu. Pasibaigus Antrajam pasauliniam karui, autobusų Lietuvoje praktiškai nebuvo likę, o autobusų vairuotojo profesija buvo nelabai populiari. Šio autobuso vairuotojas – mano senelis Petras Norkus. Autobuso vairuotoju jis dirbo 45–erius metus. Tai buvo pati mylimiausia profesija, kokią senelis yra išbandęs. Nuotraukoje jis laukia, kol susirinks visi keleiviai. Šalia jo – konduktorė, apsivilkusi uniformą ir per petį persimetusi juodą odinę rankinę. Paprastai konduktoriai būdavo apsijuosę diržu, prie kurio būdavo pritvirtinami kelių nominalų spalvoti bilietukai. Nuotraukoje stovintis autobusas yra ZIS gamyklos modelio. Tai vieni populiariausių visoje sovietijoje stalininiai-postalininiai ZIS autobusai. Jie pasirodė 50-jų pradžioje ir nunyko 60-jų viduryje. Originalo spalva - raudona, bet buvo žydrų ir žalių autobusų. Viduje - dermantinu aptrauktos kietos sėdynės su chromuotomis rankenomis, viršuje labai įdomūs išgaubti mėlyno plastiko langai (kad saulė mažiau kaitintų). Pokariu autobusų tinklas buvo tikrai retas, tuomet apie nuosavą automobilį daugumai žmonių net minčių nebuvo, todėl viešuoju transportu naudotasi dažnai. Močiutė sakė, kad Klaipėdoje važiavo tik du autobusai – pirmojo ir aštuntojo numerio. Tuomet autobusai buvo tarp miestiniai ir vietiniai.

Šioje nuotraukoje senelis, keleivius vežantis į Gargždus tarpmiestiniu pirmojo numerio autobusu. Šią nuotrauką pasirinkau būtent todėl, kad tai yra viena iš seniausių mano šeimos nuotraukų. Dar daugiau- tai lyg mano senelio ir močiutės pirmojo pasimatymo prisiminimas...

Brigita Mažeikytė,
Klaipėdos „Versmės“ progimnazijos 8f klasės mokinė